

ناروې د اتلوالې لوبې او هم د شمالی اروپا داتلوالې لوبې ترسره کېږي.

Reinkappkjøring. Foto: V. Belov, shutterstock

د سامیانو ملي ورځ

د فبروري شپږمه د سامیانو ملي ورځ ده. د سامیانو ملي ورځ په ناروې، سوېډن، فنلنډ او روسیه کې په سمه ورځ لمانځل کېږي. دغه ورځ د هغې غونډې په ویاړ چې د لومړي ځل لپاره د فبروري په شپږمه، په 1917 عیسوی کال په تروندهایم کې دایره شوې وه، لمانځل کېږي. په همدې غونډې کې د ناروې او سوېډن میشته سامیانو د لومړي ځل لپاره سره ولیدل تر څو چې دسامیانو د گډو موضوعاتو په هکله په ګډه سره کار وکړی.

Samisk kvinne har pyntet seg og kjører snøskuter. kanskje hun skal feire nasjonaldagen? Foto: V. Belov, shutterstock.

سامیان

په نړۍ کې له 60000 تر 70000 ترمینځ سامیان شتون لري. په سوېډن کې تقریباً 17000 سامیان، په فنلنډ تقریباً 7500 سامیان اوسېږي. په روسیه کې تقریباً 2000 سامیان اوسېږي. په ناروې کې شاوخوا 40000 سامیان اوسېږي. ډېرې یې د مالګې غره شمال خوا ته او یا په لویو ښارونو کې لکه اسلو کې اوسېږي.

سامیان بومی وګړي دي

سامیان بومی وګړي دي. دا په دې مانا چې سامیانو له ډېر پخوا نه د ناروې، فنلنډ، سوېډن او روسیې شمالي برخو کې ژوند کاوه. دوی حتی مخکې له دې چې ددې هیوادونو ترمنځ سرحدونه و ټاکل شي دلته میشته وو. بومی یا اصلي وګړي اکثراً ځان ته خپل کلتور لري نو په کوم هیواد کې اوسېږي له نورو برخو څخه توپیر لري. په نړۍ کې ډېرې بومي وګړې شتون لري. د مثال په توګه: کردی خلک چې په ایران، عراق، سوريه او ترکیه کې اوسېږي، بومی وګړي دي.

د غرڅه د ځغلولو لوبه

د غرڅه د ځغلولو لوبه د سامیانو تر مینځ چې غرڅه لري مشهوره سپورت دی. په ځینو سیالیو کې، ورزش کوونکي په خپلو پښو سګي لري او د غرڅه شاته په رسیو ځان راکش کوي. په نورو سیالیو کې، ورزشکار په یوه کراچۍ کې چې د غرڅه تر شا تړلې ده، ناست وي. ترټولو ګړندی د غرڅه منډه 60 کیلومتره په ساعت کې ده. د غرڅه د ځغلولو په لوبو کې هم د

سامی ژبه

سامی ژبه یوه ژبه نده، بلکه دیولس مختلفو ژبو څخه جوړه شوی یوه مجموعه ده. سامی ژبه د فنلنډ، استونیا او هنګري ژبو له ډلې یوه ژبه ده.

شمالي سامی ژبه د سامی ژبې تر ټولو لوی ګروپ دی. ناروي، سويډن او فنلنډ سامیان په شمالي سامی خبرې کوي. سویلي ژبه اوس مهال د ډېرو سامی کورنیو ورځنۍ ژبه نه ده. دا د لولې سامی لپاره یو څه ښه ده، ځکه چې ډېر ماشومان په کور او ښوونځي کې لولې سامی ژبه زده کوي. بوررس په شمالي سامی ژبه کې د سلام معنی ورکوي.

لاوه او پولک سامي کلیمې دي چې مور یې په ناروژی کې هم کاروو.

Lavo. Foto: V. Belov, shutterstock

Samiske vintage tøfler. foto: V. Belov, shutterstock.

د سامیانو ملي ورځ په ناروي کې رسمي د بیرغ د جګولو ورځ ده، او دا ورځ د ناروېژي او سامی بیرغونو په جګولو سره لمانځل کېږي. دا ورځ په ناروي کې په ډېرو ځایونو کې لمانځل کېږي. په ترومسو کې، دوی ټوله اونۍ د مختلف فعالیتونو لکه کنسرتونو او د غرڅه د ځغلولو لوبو سره لمانځي. د سامیانو ملي سرود سامی سوګا لاولا دی، چې معنی یې د سامی خلکو سندره ده.

د سامی ملي ورځ کې، مور وايي «Lihku beivviin» دا پدې مانده «ورځ مو مبارک شه».

سامی بیرغ

دناروي، سويډن، فنلنډ او روسیې ټول سامیان سره ګډ مشترکه بیرغ لري.

Det samiske flagget. illustrasjon: The hornbill studio, shutterstock.

د بیرغ بڼه د سامیانو د فولکلوري ادبیاتو نه الهام شوی، چې په کې سامیان د لمر زامن او لورګانې په توګه انځور شوي. په بیرغ کې دایره د لمر او سپوږمۍ سمبول ده.

د سامیانو پارلمان د سامی بیرغ دکارولو په اړه پرېکړه کوي. د فبروري په شپږمه نیټه مور وايي «Lihku beivviin» دا پدې مانده چې «ورځ مو مبارک شه».